

รายงานสถานการณ์เศรษฐกิจรายเดือนสิงหาคม 2562

สถานการณ์ข้าวไทยในตลาดจีน

โดยสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองเซี่ยเหมิน

1. สถานการณ์ข้าวจีน

จีนเป็นผู้ผลิตข้าวรายใหญ่ที่สุดในโลก ปัจจุบัน จีนสามารถปลูกข้าวได้เกือบทุกภูมิภาค โดยภาคใต้ของจีนสามารถปลูกได้ปีละสองครั้ง ส่วนภาคเหนือปลูกได้ปีละหนึ่งครั้ง พื้นที่ปลูกข้าวหลักของประเทศจีนอยู่ที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีน, เขตริมแม่น้ำแยงซีและเขตริมแม่น้ำเพิร์ล ข้าวถือเป็นอาหารหลักสำหรับประชากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีนและภาคใต้ของจีน

ทั้งนี้ ข้าวที่ปลูกในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นข้าวเมล็ดสั้น และเมื่อหุงสุกเมล็ดข้าวมีความเหนียว การวิจัยและพัฒนาพันธุ์ข้าวอย่างต่อเนื่องทำให้เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตข้าว

ส่วนข้าวที่ปลูกทางภาคใต้ของจีน โดยเฉพาะบริเวณ แม่น้ำแยงซี และสามเหลี่ยมปากแม่น้ำเพิร์ล (หรือแม่น้ำจูเจียง) ลักษณะเมล็ดข้าวยาวรี เมื่อหุงสุกเมล็ดข้าวมีกลิ่นหอมและนุ่ม อย่างไรก็ตาม เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าของสังคมเมืองและความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจของภาคใต้ ส่งผลให้พื้นที่ปลูกข้าวทางภาคใต้ได้ลดลงอย่างต่อเนื่อง

สำหรับข้าวที่ปลูกทางตะวันตกเฉียงใต้ของจีน เป็นการปลูกข้าวแบบขึ้นบันไดในหุบเขาแม่น้ำแดงของ Yuanyang ในมณฑลยูนนาน ข้าวที่ปลูกเป็นข้าวแดงพันธุ์ที่เหนียวและไม่เหนียวซึ่งเป็นธัญพืชที่ปลูกมานานหลายศตวรรษ โดยเกษตรกรชนเผ่าได้ใช้วิธีการทำการเกษตรแบบดั้งเดิมและรักษาความบริสุทธิ์ของพันธุ์ข้าว

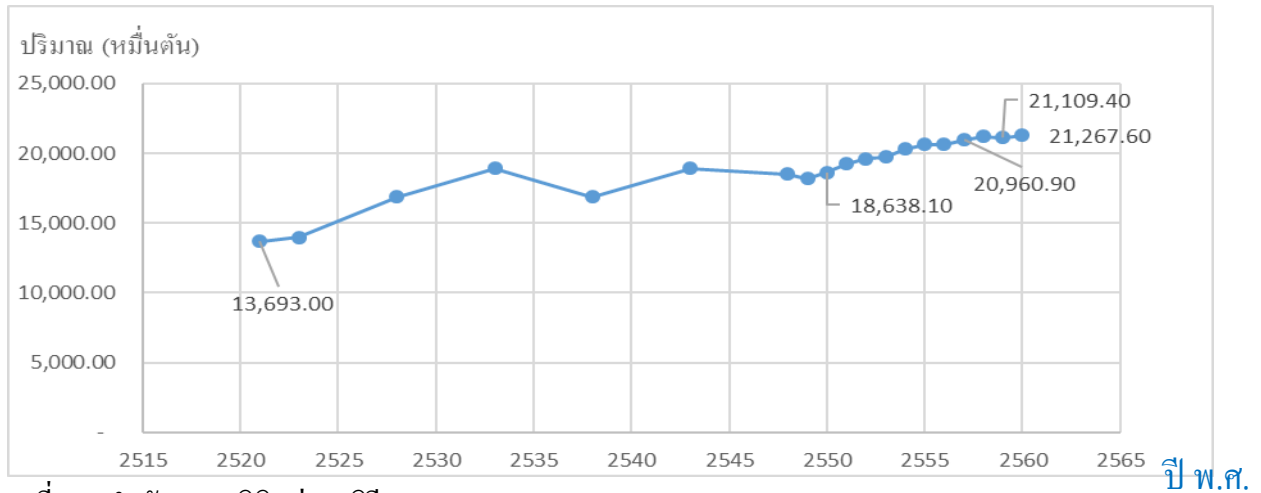
ข้าวเมล็ดยาวของจีน

ข้าวเมล็ดสั้นของจีน

ทั้งนี้ ระหว่างปี 2521 – 2560 ผลผลิตข้าวทุกประเภท ที่ปลูกได้ในจีนแผ่นดินใหญ่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แม้ว่าบางช่วงเวลามีผลผลิตข้าวลดลงบ้าง โดยปี 2560 พื้นที่ปลูกข้าวในจีนรวมทั้งสิ้น 30.747 ล้านเฮกตาร์ ให้ผลผลิตข้าว 212.6760 ล้านตัน ซึ่งเป็นปริมาณการผลิตที่สูงที่สุดเป็นประวัติการณ์

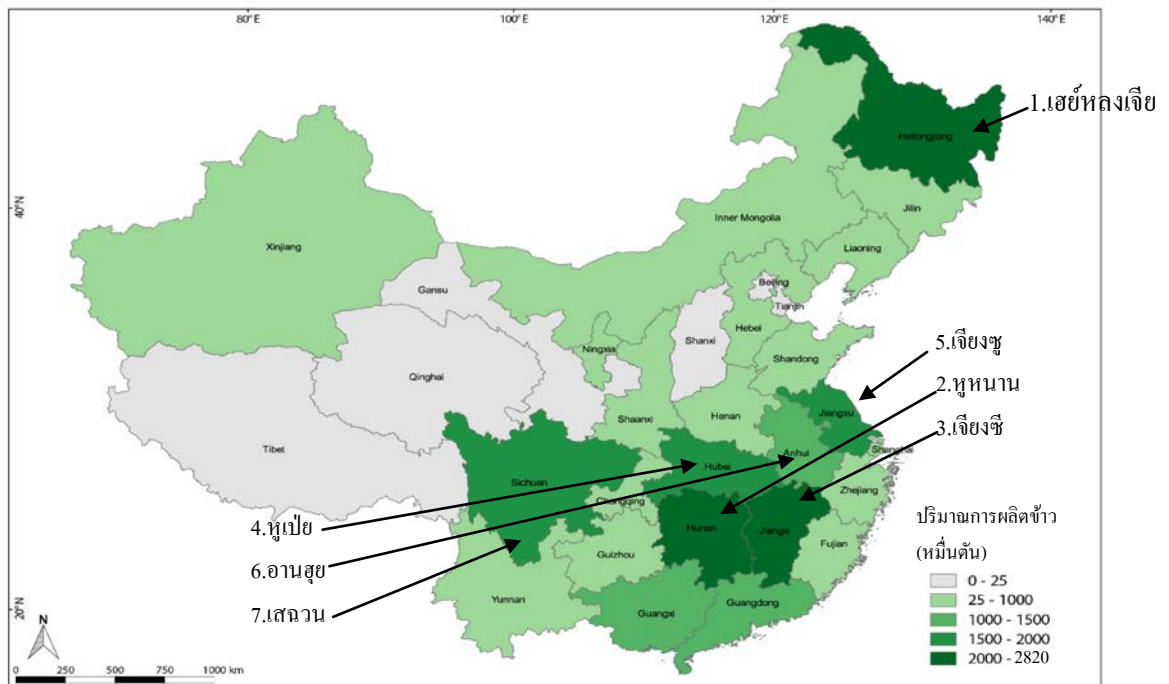
กราฟแสดงปริมาณการผลิตข้าวทุกประเภท ในจีน ปี. 2521- 2560

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติจีน <http://www.stats.gov.cn/tjsj/ndsj/2018/indexeh.htm>

โดยปี 2560 มณฑลที่มีผลผลิตข้าวสูงที่สุด คือ เฮย์หลงเจีย (2.82 ล้านตัน) รองลงมาคือ หูหนาน(2.74 ล้านตัน) เจียงซี (2.12 ล้านตัน) หูเป่ย์ (1.92 ล้านตัน) เจียงซู (1.89 ล้านตัน) และอานฮุย (1.64 ล้านตัน) ตามลำดับ

แผนภาพแสดงปริมาณผลผลิตข้าวทุกประเภทในจีนแผ่นดินใหญ่ ปี 2560

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติจีน <http://www.stats.gov.cn/>

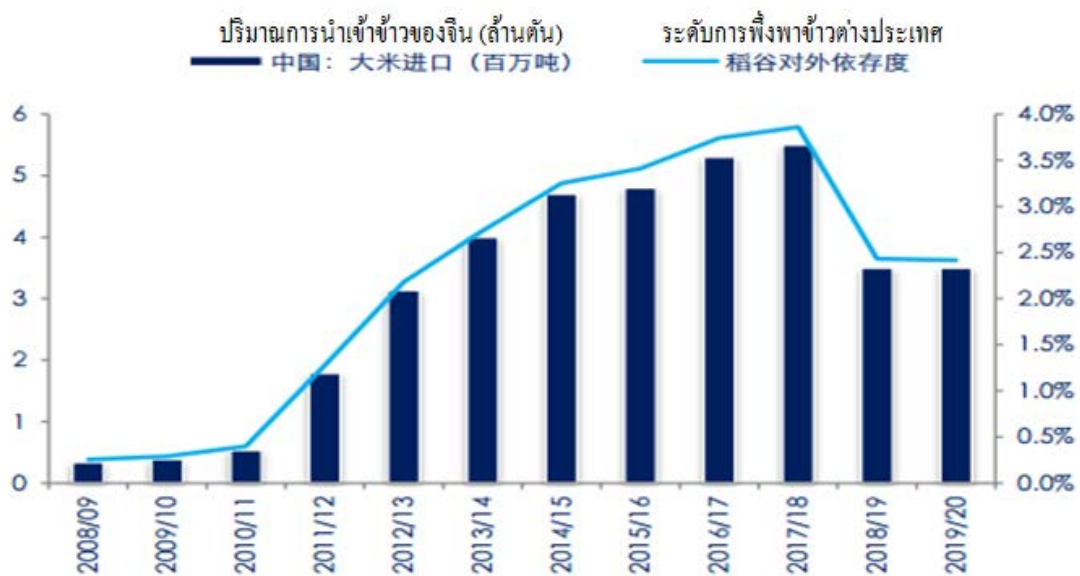
สำหรับปริมาณการปลูกข้าวขาว (เฉพาะข้าวขาว) ของจีนระหว่างปี 2543 ถึงปี 2561 พบว่า อัตราการเติบโตโดยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 4.5 โดยปี 2561 การผลิตข้าวขาวของจีนประมาณ 47 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 68 ของการผลิตข้าวขาวทั่วโลก ในขณะที่ปริมาณการบริโภคข้าวขาวของจีนก็สูงเช่นกัน กล่าวคือปี 2561 การบริโภคข้าวขาวเป็น 42 ล้านตันหรือคิดเป็นร้อยละ 61 ของการบริโภคทั้งหมดของทั่วโลก ทั้งนี้ ตลาดจีนบริโภคข้าวขาวเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากข้าวขาวนุ่ม หอม จึงได้รับความนิยมบริโภค

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน พบว่าปัจจัยสำคัญที่คุกคามปริมาณการผลิตข้าวในจีน เช่น สภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง การขาดแคลนแรงงาน พันธุ์ข้าวไม่หลากหลาย การใช้สารเคมีและปุ๋ยมากเกินไป การบริหารจัดการที่ไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น รัฐบาลจีนและนักวิทยาศาสตร์จึงได้มุ่งมั่นจัดการกับปัญหาข้างต้นอย่างจริงจังและเป็นระบบ เช่น การปรับปรุงพันธุ์ข้าว การใช้เทคโนโลยีชีวภาพทดแทนปุ๋ยและสารเคมี การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อทดแทนแรงงาน เพื่อให้เกิดผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่สูงขึ้นในขณะที่ ลดการปล่อยก๊าซมีเทนและคาร์บอนไดออกไซด์

2.การนำเข้าข้าวของจีน

แม้ว่าจีนจะผลิตข้าวได้ปริมาณมาก แต่ยังคงมีการนำเข้าข้าวอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลจากศุลกากรจีนปี 2551 -2560 ระบุว่า นำเข้าข้าวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ปี 2561 ปริมาณนำเข้าข้าวลดลงอย่างเห็นได้ชัด อาจมีนัยว่าในอนาคตจีนจะพึ่งการการนำเข้าข้าวน้อยลง และจะมุ่งส่งออกข้าวเพิ่มขึ้น

กราฟแสดง ปริมาณการนำเข้าข้าวของจีน ปี 2551- 2562

แหล่งข้อมูล: Wind

หมายเหตุ : ข้าว ครอบคลุมถึงทุกประเภท ได้แก่ Milled, Broken, Husked, Paddy

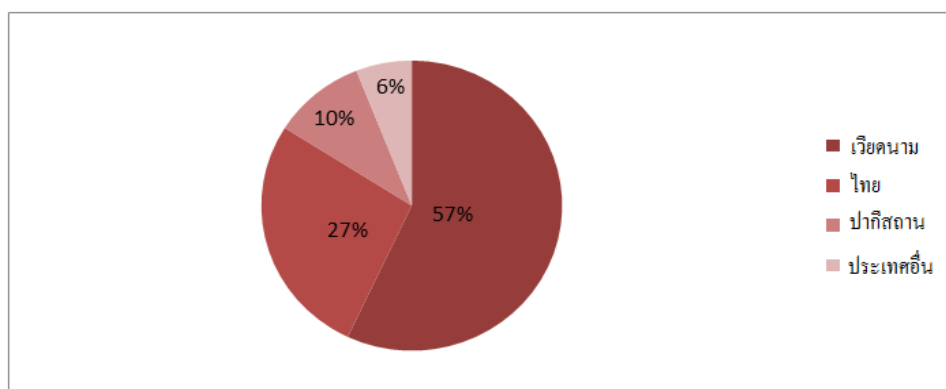
ข้อมูลจาก สุลทการจีนประมวลโดย World Trade Atlas ระบุว่า ปี 2559 – 2561 จีนนำเข้าข้าวทุกประเภทในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา ปริมาณและมูลค่าไม่คงที่

ลำดับ	ปี	มูลค่า (USD)	ปริมาณ (ตัน)
1	2559	1,586,322,656	3,534,538.301
2	2560	1,828,311,581	3,992,488.632
3	2561	1,600,157,213	3,037,007.869

ที่มา: สุลทการจีน ประมวลโดย World Trade Atlas

โดยปี 2561 จีนนำเข้าข้าวทั้งสิ้น 3.037 ล้านตัน (ลดลงร้อยละ 23.93 YoY) มีมูลค่า 1,600.157 ล้านดอลลาร์ (ลดลงร้อยละ 12.48 YoY) โดยนำเข้าจากเวียดนามมากที่สุดทั้งปริมาณและมูลค่า ทั้งนี้ ปริมาณการนำเข้าจากเวียดนามคิดเป็นร้อยละ 57 ของปริมาณการนำเข้าข้าวทั้งหมดของจีน รองลงมาคือนำเข้าข้าวจาก ไทย ปากีสถาน กัมพูชา สปป.ลาว เมียนมาร์ ตามลำดับ

แผนภาพแสดงสัดส่วนการนำเข้าข้าวของจีน (ปริมาณ) ในปี 2561 จำแนกตามแหล่งนำเข้า

ที่มา สุลทการแห่งชาติจีน ประมวลโดย World Trade Atlas

ทั้งนี้ ปี 2561 จีนนำเข้าข้าวจากไทย 898,768.783 ตัน (ลดลงร้อยละ 19.54 YoY) มีมูลค่า 507.99 ล้านดอลลาร์ (ลดลงร้อยละ 6.71 YoY) หรือมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 31.75 ของมูลค่าการนำเข้าข้าวของจีนทั้งหมด ในขณะที่ข้าวเวียดนามมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 46.25 ของมูลค่าการนำเข้าข้าวของจีนทั้งหมด

ปี 2561 ด้านสุทธการในจีนที่นำเข้าข้าวจากไทย มูลค่ามากที่สุด คือ เซินเจิ้น รองลงมา คือ หวงฝู อู่ฮั่น กว่างโจว กุหนิง ตามลำดับ โดยด้านสุทธการเซินเจิ้นและกุหนิง มีการนำเข้าข้าวไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ตารางแสดงมูลค่าการนำเข้าข้าว ณ ด้านศุลกากรจีนสูงสุด 10 อันดับแรกของจีนในปี 2559- 2561					
หน่วย: ล้านเหรียญสหรัฐ					
Rank	District	2559	2560	2561	% Change 61/60
0	-- All Districts --	1,586.32	1,828.31	1,600.15	-12.48
1	Shenzhen	618.29	681.56	714.14	4.78
2	Huangpu	342.36	363.42	285.98	-21.31
3	Wuhan	89.58	151.48	117.26	-22.59
4	Guangzhou	118.41	134.02	90.90	-32.17
5	Kunming	41.35	49.71	63.91	28.55
6	Ningbo	80.26	117.96	54.96	-53.41
7	Xiamen	39.06	59.44	52.06	-12.42
8	Changsha	39.46	38.80	37.19	-4.16
9	Nanjing	38.29	41.59	34.55	-16.91
10	Chongqing	14.42	45.82	29.06	-36.57

Source of Data: China Customs ประมวลโดย World Trade Atlas

สำหรับ ปี 2562 พบว่าจีนนำเข้าข้าวเวียดนามปริมาณลดลง แต่เวียดนามก็ยังคงเป็นแหล่งนำเข้าข้าวรายใหญ่ของจีน

ปัจจุบัน การนำเข้าข้าวของจีนใช้ระบบโควต้า กำหนดโดยคณะกรรมการพัฒนาและปฏิรูปแห่งชาติจีน(National Development and Reform Commission) ให้แก่ผู้นำเข้าข้าวในแต่ละมณฑล โดยตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมา ปริมาณโควต่านำเข้าข้าวของจีน เท่ากับ 5.32 ล้านตันต่อปี (คิดเป็นร้อยละ 50 ของปริมาณการค้าในประเทศ) ประกอบด้วยข้าวเมล็ดยาว 2.66 ล้านตัน/ปี และข้าวเมล็ดกลาง/สั้น 2.66 ล้านตัน/ปี โดยการนำเข้าข้าวจากกลุ่มประเทศอาเซียน (แนบ Form E) จีนกำหนดอัตรากำหนดอัตราภาษีนำเข้าข้าวในโควต้าร้อยละ 1 และนอกโควต้าร้อยละ 50 สำหรับการนำเข้าข้าวจากประเทศสมาชิก WTO (MFN) อัตรากำหนดอัตราภาษีนำเข้าข้าว ในโควต้าร้อยละ 1 และนอกโควต้าร้อยละ 65 นอกจากนี้ ข้าวที่นำเข้าจากทุกประเทศต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ 9 ทั้งนี้ ผู้นำเข้าเงินที่ประสงค์จะนำเข้าข้าวจะต้องสมัครเพื่อขอรับจัดสรร โควต่าการนำเข้าในเดือนตุลาคมของทุกปี โดยสมัครที่หน่วยงานแผนการปฏิรูปและการพัฒนาประเทศ

เนื่องจากโควต่ามีจำกัด ผู้นำเข้าข้าวรายใดที่ไม่ได้รับการจัดสรร โควต่า ก็จะไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีนำเข้า ในแต่ละปีจึงมีผู้ค้าเอกชนหลายรายไม่ได้รับโควต่าทำให้ต้องมีภาระภาษีนำเข้าที่สูงมาก ดังนั้น เพื่อเลี่ยงภาระภาษีนำเข้าจึงเกิดการลักลอบนำเข้าข้าวผ่านชายแดนจีน ข้อมูลจากศุลกากรแห่งชาติจีนระบุว่า ปี 2560 มีการลักลอบนำเข้าข้าว 57 คดี ปริมาณ 394,400 ตัน มีมูลค่า 200 ล้านเหรียญสหรัฐ

อนึ่ง เป็นที่น่าสังเกตว่า ปี 2559 – 2561 จีนส่งออกข้าวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยปี 2561 จีนส่งออกข้าว 2.089 ล้านตัน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 74.57 YoY) ซึ่งเป็นการเพิ่มขึ้นอย่างก้าวกระโดด (ปี 2559 จีนส่งออก

ข้าวเพียง 0.394 ล้านตัน) คิดเป็นมูลค่า 887.429 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (เพิ่มขึ้นร้อยละ 48.7 YoY) โดยส่งออกไปยังประเทศโกตดิวัวร์ (Cote d'Ivoire) (ประเทศในทวีปแอฟริกา) มากที่สุด 0.45 ล้านตัน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 45.66 YoY) คิดเป็นมูลค่า 142.316 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (เพิ่มขึ้นร้อยละ 47.21 YoY) รองลงมาคือประเทศกินี (Guinea) 0.183 ล้านตัน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 1,252) คิดเป็นมูลค่า 58.137 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (เพิ่มขึ้นร้อยละ 826.37 YoY) และคาดว่า ในอนาคตจีนจะส่งออกข้าวปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

3. เงื่อนไขสำหรับการนำเข้าข้าวสู่ตลาดจีน

จีนกำหนดเงื่อนไขสำหรับการนำเข้าข้าวสู่ตลาดจีน ดังนี้

3.1. ประเภทข้าวที่ประเทศจีนอนุญาตให้ส่งออกยังจีน : ข้าวกล้อง ข้าวขาว ปลายข้าว

3.2. โรงงานแปรรูปและโกดังจัดเก็บ

โรงงานแปรรูปและโกดังจัดเก็บข้าวต้องขึ้นทะเบียนกับศุลกากรแห่งชาติจีน

ปัจจุบัน จำนวนผู้ส่งออกไทยข้าวไทยที่ได้รับอนุญาตจากทางการจีนยังคงมี 49 ราย (เท่ากับปี 2560) แต่ปีนี้ มีผู้ประกอบการหนึ่งรายได้รับอนุมัติส่งออกข้าวอินทรีย์เป็นครั้งแรก คือ บริษัท UNIVERSAL RICE CO.,LTD. จำกัด นับว่าเป็นโอกาสที่ดีในการขยายธุรกิจข้าวอินทรีย์สู่ตลาดจีน

3.3. ด้านการกักกันสินค้า

(1) ข้าวไทยที่ส่งออกมาจีนต้องปราศจากศัตรูพืชดังนี้

- *Callosobruchus maculatus*, *Carpophilus mutilatus*, *Solenopsis invicta*, *Crotalaria spectabilis*, *Ipomoea lacunosa*, *Rapistrum rugosum*, *Sesbania exaltata*, *Sida spinoda*

(2) ข้าวไทยที่ส่งออกมาจีนห้ามติดดิน หรือผสมกับเปลือกข้าว รำข้าวและเศษซากของต้นข้าว

3.4. ความปลอดภัยด้านอาหาร

ข้าวไทยต้องสอดคล้องกับมาตรฐานความปลอดภัยด้านอาหารแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน

3.5. ใบรับรองสุขอนามัยพืช (Phytosanitary Certificate)

ข้าวไทยทุกล็อตที่ส่งออกมาจีนต้องประกอบด้วยใบรับรองสุขอนามัยพืช ที่ออกโดยหน่วยงานทางการของไทย เพื่อพิสูจน์ว่าเป็นสินค้าที่สอดคล้องกับกฎระเบียบด้านการกักกัน และสุขอนามัยพืชของไทย โดยในใบรับรองสุขอนามัยต้องระบุแหล่งกำเนิดสินค้า

3.6. ใบรับรองการฆ่าเชื้อโรคโดยวิธีรมควันหรืออบแก๊ส (Fumigation certificate)

ก่อนส่งออกข้าวไทยมาจีนควรดำเนินการฆ่าเชื้อโรคโดยวิธีกรรมควันหรืออบแก๊สเพื่อรับรองว่าข้าวที่จะส่งออกมาจีนปราศจากศัตรูพืชที่มีชีวิต และเมื่อผ่านด่านศุลกากรจีนต้องยื่นใบรับรอง Fumigation certificate

3.7. การบรรจุข้าว

บรรจุภัณฑ์ที่ใช้ในการบรรจุข้าวไทยควรเหมาะสมกับเงื่อนไขด้านการกักกันสินค้าของจีน ต้องเป็นบรรจุภัณฑ์ที่สะอาดและใหม่ บนบรรจุภัณฑ์ต้องระบุชื่อผู้ส่งออก ที่อยู่และแหล่งผลิต(ไทย) ด้วย ภาษาอังกฤษ และระบุว่า "สินค้าตัวนี้ส่งออกไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีน" ด้วยภาษาจีนอย่างชัดเจน

3.8. อุปกรณ์การขนส่ง

อุปกรณ์ที่ใช้ในการขนส่งข้าวห้ามมีศัตรูพืชติดค้าง

4. ราคาจำหน่ายข้าวในตลาดจีน (ข้าวไทย,ข้าวต่างประเทศอื่นๆ,ข้าวจีน,ข้าวออร์แกนิก)

ข้าวไทยที่นำเข้ามาจำหน่ายในประเทศจีนมีหลายช่องทาง อย่างเช่นไฮเปอร์มาร์เก็ต ซูเปอร์มาร์เก็ต ตลาดการค้า ช่องทางอีคอมเมิร์ซ เป็นต้น ช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา คนจีนยุคใหม่นิยมซื้อปิ้งสินค้าของแท้คุณภาพดีจากต่างประเทศ และมักจะสั่งซื้อผ่านเว็บไซต์ ใช้ช่องทางอีคอมเมิร์ซมากขึ้นใน Tmall, JD.com, Suning.com, YHD.com เป็นต้น

อนึ่ง ยี่ห้อข้าวของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีนที่มีชื่อเสียง เช่น Wu Chang , Jin Long Yu, Bei Da Huang, Fu Lin Men, Shi Yue Dao Tian เป็นต้น ยี่ห้อข้าวของภาคใต้ของจีนที่มีชื่อเสียง เช่น Tai Liang , Xiang Man Yuan, Guo Bao Qiao Mi, Wan Nian Gong เป็นต้น

เมื่อเดือนกันยายน 2562 ได้ดำเนินการสำรวจราคาขายปลีกข้าวไทย ข้างต่างประเทศ ข้าวจีนและข้าวออร์แกนิก จากร้านค้าออนไลน์ในจีน โดยผลการสำรวจพบว่า ข้าวที่วางขายผ่านช่องทางออนไลน์ในตลาดจีนมีหลากหลายยี่ห้อ ขนาดบรรจุแตกต่างกัน และมีราคาขายแตกต่างกัน ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

(1) ราคาข้าวไทยยอดนิยมที่วางจำหน่ายในร้านค้าออนไลน์

รูปภาพสินค้า	ยี่ห้อ/ประเภทข้าว	น้ำหนัก	ราคา
	Ko-Ko ข้าวขาว	5 ก.ก.	69.90 หยวน
	Thai Jin Xiang ข้าวหอมมะลิ	5 ก.ก.	33.30 หยวน

รูปภาพสินค้า	ยี่ห้อ/ประเภทข้าว	น้ำหนัก	ราคา
	W's Granary ข้าวขาว	10 ก.ก.	109 หยวน
	Pin Guan Shan Shi ข้าวหอมมะลิ อุบลราชธานี	2.5 ก.ก.	39.9 หยวน
	Banjaron ข้าวหอมมะลิอุบล	10 ก.ก.	159.90 หยวน
	W's Granary ข้าวขาว	10 ก.ก.	128.80 หยวน
	W's Granary Thai Aromatic Rice ข้าวหอมมะลิ	10 ก.ก.	79.90 หยวน

รูปภาพสินค้า	ยี่ห้อ/ประเภทข้าว	น้ำหนัก	ราคา
	สนามหลวง ข้าวหอมไทย	2.5 ก.ก.	29.90 หยวน
	COFCO Chu Cui ข้าวหอมไทย	5 ก.ก.	52.90 หยวน
	Ko-ko ข้าวหอมมะลิไทย	5 ก.ก.	108.00 หยวน
	Thai Pan Dang ข้าวขาว	10 ก.ก.	99.00 หยวน
	แม่น้ำเจ้าพระยา ข้าวหอมมะลิไทย	10 ก.ก.	159.00 หยวน

(2) ราคาข้าวต่างประเทศยอดนิยมที่วางจำหน่ายในร้านค้าออนไลน์

รูปภาพสินค้า	ยี่ห้อ/ประเภทข้าว	น้ำหนัก	ราคา
	Ai Pu Sha ข้าวหอมกัมพูชา	5 ก.ก.	49.90 หยวน
	Ko-Ko ข้าวหอมกัมพูชา	5 ก.ก.	59.90 หยวน
	Yi Pin Dao Jia ข้าวหอมมะลิกัมพูชา	5 ก.ก.	59.90 หยวน
	Royal King ข้าวปากีสถาน Simomi	5 ก.ก.	59.90 หยวน
	Yi Pin Dao Jia ข้าวหอมเวียดนาม	5 ก.ก.	59.90 หยวน

รูปภาพสินค้า	ยี่ห้อ/ประเภทข้าว	น้ำหนัก	ราคา
	W's Granary ข้าวขาวเวียดนาม	10 ก.ก.	79.90 หยวน
	Yuan Shi ข้าว Simomi เวียดนาม	5 ก.ก.	49.00 หยวน
	Ying Qi Xing ข้าวหอมญี่ปุ่น	2 ก.ก.	156.00 หยวน

(3)ราคาข้าวเงินยอนนิยมที่วางจำหน่ายในร้านค้าออนไลน์

รูปภาพสินค้า	ยี่ห้อ/ประเภทข้าว	น้ำหนัก	ราคา
	Jin Long Yu ข้าวขาว panjin	5 ก.ก.	29.90 หยวน

รูปภาพสินค้า	ยี่ห้อ/ประเภทข้าว	น้ำหนัก	ราคา
	<p>Fu Lin Men ข้าวขาวภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ</p>	<p>5 ก.ก.</p>	<p>55.80 หยวน</p>
	<p>Shi Yue Dao Tian ข้าวเมล็ดสั้นภาค ตะวันออกเฉียงเหนือจีน</p>	<p>5 ก.ก.</p>	<p>39.00 หยวน</p>
	<p>Bi Jiang Xue Yu ข้าวเมล็ดสั้นภาค ตะวันออกเฉียงเหนือจีน</p>	<p>5 ก.ก.</p>	<p>39.90 หยวน</p>
	<p>Chai Huo Da Yuan ข้าวหอมเมล็ดสั้น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจีน (Wu Chang Dao Hua Xiang)</p>	<p>10 ก.ก.</p>	<p>54.50 หยวน</p>

รูปภาพสินค้า	ยี่ห้อ/ประเภทข้าว	น้ำหนัก	ราคา
	Jing Long Yu ข้าวเมล็ดสั้นภาค ตะวันออกเฉียงเหนือจีน	10 ก.ก.	55 หยวน
	Fu Lin Men ข้าวเมล็ดสั้นภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	10 ก.ก.	65.80 หยวน
	Wu Feng ข้าวเมล็ดสั้นภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	10 ก.ก.	55.90 หยวน

(4) ราคาข้าวออร์แกนิกจีนยอดนิยมนำมาจำหน่ายในร้านค้าออนไลน์

รูปภาพสินค้า	ยี่ห้อ/ประเภทข้าว	น้ำหนัก	ราคา
	Chai Huo Da Yuan ข้าวออร์แกนิกเมล็ดสั้น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจีน (พันธุ์ Dao Hua Xiang)	5 ก.ก.	168 หยวน
	Yu Dao Fu ข้าวออร์แกนิกเมล็ดสั้น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	5 ก.ก.	88.00 หยวน

รูปภาพสินค้า	ยี่ห้อ/ประเภทข้าว	น้ำหนัก	ราคา
	Xiang Shui Gong Mi ข้าวออร์แกนิกเมล็ดสั้น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	2 ก.ก.	69.90 หยวน
	Wu Mi Chang Xiang ข้าวออร์แกนิกเมล็ดสั้น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	5 ก.ก.	89.90 หยวน
	Shi Yue Dao Tian ข้าวออร์แกนิกเมล็ดสั้น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	5 ก.ก.	99.00 หยวน
	Yan Bian ข้าวออร์แกนิกเมล็ดสั้น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	5 ก.ก.	69.90 หยวน
	Jin Tai Liang ข้าวออร์แกนิกภาคใต้	1 ก.ก.	69.00 หยวน

รูปภาพสินค้า	ยี่ห้อ/ประเภทข้าว	น้ำหนัก	ราคา
	Wan Nian Gong ข้าวออร์แกนิกภาคใต้	5 ก.ก.	99.00 หยวน
	Guo Bao Qiao Mi ข้าวออร์แกนิกภาคใต้	5 ก.ก.	99.00 หยวน

ทั้งนี้ ผู้ผลิตข้าวที่ประสงค์จะขอรับสัญลักษณ์ “ออร์แกนิก” ในจีนต้องติดต่อ สำนักงานควบคุมการตลาดแห่งรัฐ (State Administration for Market Regulation : SAMR อดีตเป็นสำนักงานตรวจสอบและกักกันโรคสาธารณสุขประชาชนจีน :AQSIQ) ซึ่งได้ประกาศใช้กฎการขึ้นทะเบียนและนำเข้าสินค้าออร์แกนิก (Administrative Measures for Organic Product

Certification) ฉบับปรับปรุงใหม่ ในวันที่ 25 สิงหาคม ปี 2558 มีรายละเอียดที่สำคัญ ดังนี้

(1) การยื่นขอจดทะเบียนสินค้าออร์แกนิกในจีนนั้น อยู่ภายใต้สำนักงานควบคุมการตลาดแห่งรัฐ ควบคุมดูแลโดยหน่วยงาน Certification and Accreditation Administration of People’s Republic of China : CNCA) (เว็บไซต์ : <http://www.cnca.gov.cn>) โดยเอกสารที่ใช้ในการสมัคร มีดังนี้

- 1) ใบสมัครขอตรารับรองสินค้าออร์แกนิก
- 2) ใบอนุญาตประกอบธุรกิจ
- 3) รายงานข้อมูลพื้นฐานของสินค้าออร์แกนิก
- 4) รายงานข้อมูลพื้นฐานของแหล่งผลิต
- 5) หนังสือรับรองมาตรฐานสินค้าออร์แกนิก
- 6) รายงานแสดงคุณภาพสิ่งแวดล้อม

- 7) หนังสือรับรองคุณภาพฝ่ายผลิต
- 8) เอกสารแสดงระบบการบริหารของบริษัท
- 9) บันทึกการรายการสินค้าออร์แกนิก
- 10) หนังสือหรือใบรับรองอื่นๆ (ถ้ามี)

(2) กรณีที่สินค้าออร์แกนิกที่ขอขึ้นทะเบียนเคยได้รับตราสัญลักษณ์ออร์แกนิกจากต่างประเทศ หากเป็นสัญลักษณ์ที่ CNCA ยอมรับว่ามีมาตรฐานเทียบเท่าตราออร์แกนิกของจีน สินค้าจากประเทศดังกล่าวสามารถลงทะเบียนกับ CNCA โดยไม่ต้องประเมินอีกครั้ง ดำเนินการจัดการตามบันทึกข้อตกลงที่กำหนด โดยเอกสารที่ใช้สำหรับในการขอตราสัญลักษณ์สินค้าออร์แกนิก มีดังต่อไปนี้

(3) สำหรับสินค้าที่ไม่เคยได้รับตราสัญลักษณ์ออร์แกนิกซึ่งทางการจีนยอมรับมาตรฐานนั้น จะต้องผ่านกระบวนการตรวจสอบตามกฎหมายและข้อบังคับของทางการจีน

(4) เมื่อสินค้าได้รับตราสัญลักษณ์ ‘ORGANIC’ (中国有机产品) ที่ออกให้โดย CNCA แล้ว ผู้นำเข้าจะต้องยื่นสำเนาใบรับรองมาตรฐาน ใบอนุญาตการขายสินค้าออร์แกนิก และใบรับรองตราสัญลักษณ์ ‘ORGANIC’ ทุกครั้งต่อศุลกากรจีน และทุกครั้งที่มีการนำเข้าสินค้าออร์แกนิก ศุลกากรจีนอาจทำการสุ่มตรวจคุณภาพของสินค้าในแต่ละล็อตที่นำเข้า

ปัจจุบันมี ผู้ประกอบการไทยหนึ่งรายได้รับอนุมัติส่งออกข้าวอินทรีย์เป็นครั้งแรก คือ บริษัท UNIVERSAL RICE CO.,LTD. จำกัด นับว่าเป็น โอกาสที่ดีในการขยายธุรกิจข้าวอินทรีย์ไทยสู่ตลาดจีน ดังอย่างสินค้าของบริษัท เช่น

รูปภาพสินค้า	ยี่ห้อ/ประเภทข้าว	น้ำหนัก	ราคา
	Jin Yu Huang ข้าวหอมมะลิออร์แกนิกไทย	2.5 ก.ก.	128 หยวน
	W's Grarary ข้าวหอมมะลิออร์แกนิกไทย	2.5 ก.ก.	139.00 หยวน

5. สถานการณ์การข้าวไทยในตลาดจีน โอกาสและความท้าทาย

5.1 โอกาส

(1) ผู้บริโภคจีนมีความเชื่อมั่นในคุณภาพของข้าวไทย โดยเฉพาะข้าวหอมมะลิไทย ที่มีจุดเด่นที่สำคัญ คือ มีคุณภาพสูง กลิ่นหอม และรสชาติอร่อย

(2) ในแต่ละปีชาวจีนเดินทางไปเที่ยวประเทศไทยจำนวนมาก จึงมีโอกาสดำเนินการนำเข้าข้าวไทยและอาหารไทย เมื่อนักท่องเที่ยวดังกล่าวกลับมาประเทศจีนจึงมีแนวโน้มที่จะเลือกซื้อข้าวไทย

(3) กลุ่มผู้บริโภคข้าวไทยส่วนใหญ่จะเป็นผู้บริโภคระดับกลาง-สูง เนื่องจากราคาข้าวไทยโดยเปรียบเทียบสูงกว่าข้าวส่วนใหญ่ที่ผลิตในจีน ปัจจุบัน ผู้บริโภคจีนโดยส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวเพิ่มขึ้น จึงมีโอกาสดำเนินการนำเข้าข้าวไทยเพิ่มขึ้น

ที่ผ่านมากลุ่มผู้บริโภคข้าวไทยกระจุกตัวในเมืองหลัก เช่น ปักกิ่ง เซี่ยงไฮ้ กว่างโจว เซินเจิ้น แต่ขณะนี้ผู้บริโภคในเมืองรอง เช่น เมืองฉงชิ่ง เมืองเทียนจิน เมืองหนานจิง เมืองเฉิงตู เมืองหังโจว เมืองเซี่ยเหมิน เมืองเซินหยาง เมืองซูโจว เมืองอู่ฮั่น เป็นต้น นิยมบริโภคข้าวไทยเพิ่มขึ้น

(4) ทางการจีนมีการตรวจสอบสินค้านำเข้าอย่างเคร่งครัดเข้มงวด ทำให้ผู้บริโภคจีนเชื่อมั่นว่าข้าวไทยที่นำเข้า มีความปลอดภัยและมีคุณภาพ

อนึ่ง เมื่อปี 2556 ในจีนมีรายงานข่าวว่าพบสารพิษปนเปื้อนในข้าวที่ผลิตในจีน เช่น แคลเมียม สารหนู สารปรอท แลโลหะหนักอีกหลายชนิด ในระดับที่เกินกว่ามาตรฐานเนื่องจากของเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม/เหมืองแร่ ถูกปล่อยลงสู่แหล่งน้ำและดินซึ่งส่งผลกระทบต่อพื้นที่เพาะปลูกข้าวบริเวณกว้าง โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่สามเหลี่ยมปากแม่น้ำแยงซี พื้นที่สามเหลี่ยมปากแม่น้ำจูเจียง และบางส่วนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศ ด้วยเหตุนี้ ผู้บริโภคจีนบางส่วนจึงมีความกังวลกับคุณภาพของข้าวที่ผลิตในจีน จึงอาจหันมาบริโภคข้าวที่นำเข้าแทน

5.2 ความท้าทาย

(1) ข้าวไทยจีนอยู่ในช่วงที่ดำเนินธุรกิจค่อนข้างลำบาก เนื่องจากช่วงที่ผ่านมาชาวจีนที่ปลูกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีนได้พัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง กล่าวคือ เมล็ดเหนียวนุ่ม รสชาติอร่อย และราคาถูกลงกว่าข้าวนำเข้า

ในขณะที่ ทำให้ข้าวหอมมะลิไทยปัจจุบันมีราคาสูงขึ้นมากเมื่อเทียบกับอดีต(แต่คุณภาพไม่เพิ่มตามราคาที่เพิ่มขึ้น) ทำให้ไม่สามารถแข่งขันได้ในด้านราคา หากคุณภาพข้าวเท่ากัน แต่ราคาข้าวก็ถูกกว่า ผู้นำเข้าจึงหันไปนำเข้าจากประเทศอื่นที่มีราคาต่ำกว่า ดังนั้น หากข้าวหอมมะลิไทยต้องการแข่งขันได้ในตลาดจีนจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพข้าวอย่างต่อเนื่อง

(2) ปัจจุบันการซื้อข้าวหอมมะลิไทย บริษัทฯ ต้องชำระค่าสินค้าเป็นเงินเหรียญสหรัฐให้แก่ผู้ส่งออกไทย ดังนั้น การอ่อนค่าของเงินหยวนเมื่อเทียบกับเงินเหรียญสหรัฐ (ขณะนี้ 1 เหรียญสหรัฐ เท่ากับ

7.05 หยวน) อนึ่ง ช่วงที่ผ่านมาอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทสูงขึ้น เงินบาทแข็งขึ้น ส่งผลให้ราคาการนำเข้าข้าวจากไทยสูงกว่าประเทศอื่น ต้นทุนการนำเข้าข้าวไทยจึงเพิ่มขึ้นอย่างมาก

(3) ปัจจุบันราคาข้าวเหนียวไทยก็สูงขึ้นอย่างมาก ราคาเกือบเท่าข้าวหอมมะลิแล้ว แม้ว่าตลาดข้าวเหนียวในประเทศจะหมดสต็อก แต่ผู้ประกอบการยังไม่อยากนำเข้าตอนนี้ เพราะราคาสูงเกินไป นอกจากข้าวเหนียวแล้ว ข้าวขาวไทยก็มีราคาสูงขึ้น จึงเป็นช่วงเวลาที่ดำเนินธุรกิจนำเข้าข้าวไทยค่อนข้างลำบาก

(4) ผู้บริโภคในจีน ไม่สามารถจำแนกข้าวไทยแท้ได้ ทำให้ไม่ต้องการจะซื้อสินค้าในราคาแพง แต่ได้สินค้าที่ไม่แท้

(5) ข้าวอื่นๆ ถูกตั้งชื่อให้ลักษณะที่ทำให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดว่า ข้าวดังกล่าวเป็นข้าวไทย เช่น ใส่ชื่อที่พ้องเสียงกับคำว่าไทย หรือใส่รูปภาพที่สื่อถึงประเทศไทย(ภาพวัดไทย พระราชวัง ตัวอักษรไทย) บนถุงข้าว (ซึ่งข้าวดังกล่าวมีราคาจำหน่ายต่ำกว่าข้าวไทยแท้) ทำให้ผู้บริโภคบางส่วนเลือกซื้อเพราะเข้าใจผิดคิดว่าเป็นข้าวไทย แต่เมื่อซื้อไปรับประทานพบว่ารสชาติไม่อร่อยและกลิ่นไม่หอม ส่งผลให้เกิดความไม่ประทับใจต่อข้าวไทย

(6) บางครั้งมีข้าวเกี่ยวกับการปนข้าวอื่นในข้าวไทย การปลอมข้าวอื่นเป็นข้าวไทย หรือปลอมเครื่องหมายรับรองของไทย ทำให้เกิดความเสียหายต่อภาพลักษณ์ของข้าวไทย

6.แนวทางการเพิ่มโอกาสในการจำหน่ายข้าวไทยในตลาดจีน

6.1 การส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกซื้อข้าวไทยให้ชาวจีนรู้จักอย่างกว้างขวาง เช่น การให้ข้อมูลด้านคุณภาพข้าว การให้ข้อมูลเกี่ยวกับการแยกแยะชนิดของข้าวว่า เป็น “Thai Hom Mali Rice” หรือ “Thai Fragrant Rice/Thai Jasmine Rice/Thai Aromatic Rice” หรือ “White Rice” การให้ข้อมูลเกี่ยวกับเครื่องหมายรับรองคุณภาพข้าวหอมมะลิไทยที่ออกโดยกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ รวมทั้งการให้ผู้บริโภคได้ทดลองชิมข้าวไทยในโอกาสต่างๆ

6.2 ส่งเสริม/สนับสนุนให้ร้านค้าออนไลน์และออฟไลน์ที่จำหน่ายข้าวไทยในจีน จัดกิจกรรมส่งเสริมการขายอย่างต่อเนื่อง

อนึ่ง นอกจากจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายแล้ว ยังสามารถส่งเสริมให้ผู้นำเข้าข้าวไทยจัดกิจกรรมตอบแทนสังคม เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ข้าวไทย เช่นกรณีบริษัท Xiamen Mifeng C&O Trading จำกัด ผู้นำเข้าข้าว ยี่ห้อ “กระต่ายทอง” (ถุงละ 5 กิโลกรัม) บริจาคข้าวหอมมะลิไทยฤดูกาลใหม่ รวมทั้งสิ้น 10,000 กิโลกรัม ให้แก่วัดต่างๆ ในมณฑลฝูเจี้ยนเป็นประจำทุกปี โดยได้เริ่มตั้งแต่ปี 2555 เป็นต้นมา

6.3 ส่งเสริมให้ร้านอาหารไทยที่ได้รับเครื่องหมาย Thai Select ประชาสัมพันธ์ข้าวหอมมะลิไทยควบคู่กับอาหารไทย

6.4 ส่งเสริมให้เกษตรกร/โรงสี/ผู้ส่งออกข้าว เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตข้าวและเพิ่มคุณภาพข้าว เพื่อให้ข้าวไทยสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้อย่างยั่งยืน

6.5 ให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้าวไทยให้แก่ผู้นำเข้าข้าวไทยอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้นำเข้า และสร้างภาพลักษณ์ดีให้แก่ข้าวไทย ซึ่งที่ผ่านมามีกระทรวงพาณิชย์ ได้มีการจัดกิจกรรมให้ผู้นำเข้าข้าวไทย จากทั่วโลก เข้าร่วมงาน “Thailand Rice Convention” เพื่อสร้างความรับรู้เกี่ยวกับสถานการณ์ข้าวไทย

แหล่งข้อมูล : <https://finance.sina.com.cn/money/future/roll/2019-08-08/doc-ihytcerm9382126.shtml>

<http://www.aqsiq.gov.cn/>

[http://www.customs.gov.cn,](http://www.customs.gov.cn)

<http://www.chinairm.com/>

<http://www.stats.gov.cn>

<https://www.tmall.com>

<https://www.suning.com>

<https://www.jd.com>

www.chinadaily.com.cn

www.stats.gov.cn

สัมภาษณ์ผู้นำเข้าข้าวไทยในเมืองเซี่ยเหมิน

ประมวลโดย สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองเซี่ยเหมิน

(e-mail : thaitcxiamen@ditp.go.th)

สิงหาคม 2562